

INNOWACYJNA SZKOŁA INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

INNOWACYJNA SZKOŁA. INNOWACYJNY NAUCZYCIEL to tytuł pierwszej edycji konkursu, który odbył się w Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli w roku szkolnym 2017/2018. Głównym celem organizatorów jest promowanie nowatorstwa pedagogicznego na Mazowszu, a zadaniem uczestników – zaprezentowanie innowacyjnych działań w zakresie dydaktyki, wychowania i zarządzania, podejmowanych w szkołach i placówkach oświatowych.

Kierunek poszukiwania innowacyjnych działań wyznaczyła definicja innowacji jako nowatorskiego rozwiązania programowego, organizacyjnego lub metodycznego, mającego na celu poprawę jakości pracy szkoły. Konieczne było przyjęcie określenia pozwalającego łączyć „stare” praktyki w zakresie nowatorstwa pedagogicznego¹ z praktykami „nowymi”, zadekretowanymi w ustawie Prawo oświatowe. Do konkursu jednocześnie aplikowały bowiem szkoły i placówki, które spełniły określone wymagania prawne obowiązujące do 31 sierpnia 2017 roku oraz takie, które innowacyjne działania realizowały autonomicznie, bez krępujących ograniczeń formalnych.

Zacytowana wyżej definicja (mimo wielu jej przeciwników) wydaje się uniwersalna z co najmniej

dwóch powodów. Po pierwsze, bez względu na obowiązujące prawo oświatowe mówi się o innowacyjnych rozwiązaniach programowych, organizacyjnych i metodycznych. Tak więc obszar poszukiwania nowego jest ten sam, ale różny będzie produkt potrzeby użytkowników oraz stworzone (lub gruntowane) wartości. Po drugie, każde nowe rozwiązanie powinno spełniać jakościowy cel wyznaczony przez członków organizacji, jaką jest szkoła czy placówka oświatowa. Natomiast z perspektywy tejże organizacji, kontekstu społecznego, w którym działa, uwarunkowań środowiska lokalnego jakość będzie wprowadzana, doskonalona, poprawiana... I to będzie autonomiczny punkt startowy.

Konkurs na innowacyjne działanie odbywał się w trzech kategoriach: **Innowacyjna szkoła/placówka oświatowa; Innowacyjny nauczyciel; Innowacyjne zarządzanie szkołą/placówką oświatową**. Główne założenia konkursowe dla danej kategorii przedstawiają się następująco:

KATEGORIA 1. Innowacyjna szkoła/placówka oświatowa (zespołowa praca nauczycieli, specjalistów w obszarze dydaktyki, wychowania i/lub opieki; realizacja jednego projektu, działania wewnętrzne/zewnętrzne zakończone w roku 2017 lub 2018; włączenie środowiska lokalnego, instytucji partnerskich itp.; typ mieszany innowacji: metodyczna, programowa, organizacyjna; innowacja zarejestrowana w kuratorium oświaty lub projekt,

¹ Od 1 września 2016 roku przestały obowiązywać przepisy MENIS z 9 kwietnia 2002 r., obligujące m.in. do zgłaszania innowacji pedagogicznej kuratorowi oświaty i organowi prowadzącemu.

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

nowatorskie działanie, o którym poinformowana została rada pedagogiczna; ważne wskaźniki efektów: promocja w środowisku, informacja zwrotna od uczestników).

KATEGORIA 2. Innowacyjny nauczyciel (nowatorskie działania skierowane do uczniów: klasa, grupa, pojedynczy uczeń; innowacja programowa lub metodyczna; odniesienie do koncepcji, teorii naukowej – psychologicznej, pedagogicznej, socjologicznej; innowacja jako odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby grupy, klasy, ucznia; innowacja zarejestrowana w kuratorium oświaty lub nowatorskie działanie, o którym poinformowana została rada pedagogiczna lub zespół przedmiotowy/zespół zadaniowy; ważne wskaźniki efektów: stopień zaspokojenia potrzeb, wywołana zmiana, dzielenie się doświadczeniem).

KATEGORIA 3. Innowacyjne zarządzanie szkołą/placówką oświatową (obszary zarządzania do wyboru: współpraca z radą pedagogiczną, zespołami nauczycielskimi, rodzicami, delegowanie uprawnień, promocja szkoły/placówki oświatowej, organizacja pracy, wewnątrzszkolne doskonalenie

nauczycieli; odniesienie do teorii i praktyki zarządzania; ważne wskaźniki efektów: korzyści dla pracowników i szkoły/placówki, stopień zaspokojenia potrzeb interesariuszy, kierunki dalszego rozwoju).

Jednym z ważnych kryteriów oceny jakości innowacyjnego działania było jego **harmonijne współistnienie z celem, jakim jest rozwijanie kompetencji kluczowych uczenia się przez całe życie**. Zaś rozwijanie kompetencji miało obejmować zarówno uczniów (młodszych i/lub starszych), jak i ich nauczycieli. Zdaniem pomysłodawców konkursu tylko taka filozofia sprawi, że autorzy, realizatorzy i adresaci innowacji wykorzystają swoje mocne strony i zasoby, a nowatorstwo szkoły/placówki prowadzić będzie do zmian w procesie kształcenia.

Przed uczestnikami konkursu postawiono zadanie przygotowania plakatu na temat innowacyjnego działania oraz jego prezentację przed jury konkursu. Natomiast zadaniem organizatorów było przygotowanie przestrzeni edukacyjnej do wypromowania najciekawszych rozwiązań.

• ROZWIJANIE KOMPETENCJI W ZAKRESIE ROZUMIENIA I TWORZENIA INFORMACJI •

MONIKA GAWEREK

Innowacja metodyczna: GRAMATYCZNA GRYWALIZACJA

Pomysł GRAMATYCZNEJ GRYWALIZACJI zrodził się z obserwacji zainteresowań współczesnego pokolenia młodych ludzi i ich niechęci do nauki gramatyki.

Innowacja miała na celu, w sposób przyjemny i trwały, pomóc uczniom zdobyć i poszerzyć wiedomości i umiejętności z zakresu gramatyki języka polskiego, podnieść poziom motywacji uczniów do nauki i zmienić ich negatywne podejście do uczenia się.

Jak jednak sprawić, by nauka stała się przyjemnością i by uczniowie zaangażowali się w proces uczenia się? Najlepiej połączyć to, co jest nudne,

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

DOBRA PRAKTYKA

z czymś, co pasjonuje młodych ludzi! Połączyć gramatykę i komputer. A do tego wykorzystać mechanizmy gier, bo ktoś z nas nie lubi grać i wygrywać? I dodać do nauczania zasady podobne do obowiązujących w grach. Potem ustalić cele, które należy osiągnąć i umożliwić monitorowanie swoich postępów. I oczywiście nagradzać za włożony trud, zgodnie z systemem motywacyjnym, który wybierze sam uczestnik grywalizacji.

Postanowiłam zaryzykować i wprowadzić do nauki gramatyki grę, bo przecież wiadomo nie od dziś, że wykorzystanie gier lub ich elementów na zajęciach to doskonała nauka poprzez zabawę, bazująca na emocjach, dzięki którym lepiej zapamiętujemy oraz chętniej i szybciej nabywamy nowe umiejętności. Tak powstała GRAMATYCZNA GRYWALIZACJA.

Uczestnictwo w innowacji nie było obowiązkowe, jednak gdy przedstawiliśmy pomysł rodzicom i uczniom, cała klasa wzięta w niej udział. Zajęcia prowadzone były dla klasy piątej w wymiarze jednej godziny lekcyjnej tygodniowo. Część przygotowywana na zasadzie odwróconej lekcji – uczniowie otrzymywali zakres materiału do przypomnienia i opracowania w domu, a w trakcie zajęć utrwalali nabyte wiadomości.

Każda lekcja poprzedzona była krótkim wykładem, a w czasie pracy można było korzystać z notatek i materiałów przygotowanych samodzielnie w domu. Zakres treści został ułożony w taki sposób, aby uczniowie na bieżąco, również podczas innych zajęć z języka polskiego, mieli okazję utrwalać nabyte wiadomości i odnosić sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości. Sposoby i warunki zdobywania punktów zostały ustalone na pierwszych zajęciach, co sprawiło, że uczniowie czuli się bardziej zmotywowani i zaangażowani w realizację zadań oraz osiąganie kolejno wyznaczanych sobie celów.

Uczestnicy stworzyli swoje awatary – postacie reprezentujące każdego z nich; dzięki nim mogli na bieżąco obserwować swoje postępy. Nawet

najmłodszy uczeń miał szansę osiągnąć sukces i poprawić wynik, wykonując dodatkowe zadania podczas pracy w domu. Każdy mógł zostać mistrzem lub ekspertem w danej dziedzinie, znawcą określonego działu czy nabytej umiejętności. Można było zostać „Detektywem Przysłówkiem”, który prowadzi śledztwo, pytając: jak? gdzie? kiedy?, czy też „Znawcą przymiotnika”, czyli ekspertem ds. opisywania naszego świata.

Podczas zajęć nauczyciel stał się jedynie obserwatorem wskazującym uczniom kierunki zdobywania wiedzy i kształcenia umiejętności. Aktywność uczestników grywalizacji odnotowywał w e-dzienniku poprzez zamieszczenie w nim informacji dotyczących wykonania określonych zadań oraz ich jakości. Wybrany w celu realizacji innowacji program komputerowy „Władcy Słów” kompleksowo wspierał naukę języka polskiego, nie tylko gramatyki (!).

Uczniowie utrwalali przy okazji ortografię, czytanie ze zrozumieniem, poznawali nowe słownictwo, uczyli się poprawnego wykorzystywania frazeologizmów, poznawali polskie przysłowia, co doskonale wpłynęło na wzrost ich kompetencji w zakresie czytania i pisania.

Na koniec wszyscy przygotowali projekty podsumowujące pracę. Każdy wybierał temat, ustalał sposób prezentacji (samodzielnie, w parach lub w grupie) oraz narzędzie internetowe czy program, w którym przedstawiał nabyte wiadomości. Do wyboru były: prezentacja w programie Power Point, stworzenie książeczki internetowej (www.storyjumper.com) lub komiksu (www.wittycomics.com, www.toondoo.com). Podczas publicznych prezentacji uczniowie chętnie dzielili się swoją wiedzą i widać było ich zaangażowanie.

Ogromną korzyścią innowacji była indywidualizacja pracy i wyrównanie szans edukacyjnych uczniów poprzez możliwość wielokrotnego podchodzenia do wykonania zadania, tak aby uzyskać jak najwyższy wynik, co bardzo korzystnie wpływało na samoocenę.

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

Efekty GRAMATYCZNEJ GRYWALIZACJI prze-rosły oczekiwania. Uczniowie, w łatwy i przyjemny sposób, zdobyli wiedzę z II etapu edukacyjnego (klasy IV-VI), poznali nowe narzędzia internetowe i programy, poszerzyli słownictwo. Zajęcia zaowocowały większą koncentracją na innych lekcjach, a u uczniów nastąpił wzrost umiejętności samodzielnego uczenia się i dzielenia się nabytą wiedzą z innymi. Wszyscy byli zaangażowani oraz czuli się odpowiedzialni za realizację i osiągnięcie kolejno

wyznaczanych sobie celów. Wspierali się i integrowali, czerpali przyjemność, która płynęła z pokonywania kolejnych wyzwań, współpracy i zdrowej rywalizacji, bo każdy, niezależnie od wyników innych osób, mógł zostać zwycięzcą. Do tego ze zdziwieniem obserwowali, jak nie wkuwając nudnych dla nich wiadomości, poszerzyli zakres swojej wiedzy i nauczyli się, jak ją wykorzystywać w praktyce. A o to przecież chodziło!

• ROZWIJANIE KOMPETENCJI W ZAKRESIE WIELOJĘZYCZNOŚCI •

ANNA GINDA

Innowacja programowo-metodyczna:

JĘZYK ANGIELSKI W INTEGRALNEJ EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ

ANNA GINDA jest nauczycielką edukacji wczesnoszkolnej i terapeutką pedagogiczną w Szkole Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Zawadzkiego „Zośki” w Piasecznie, propagatorką innowacji szkolnych „Kodowanie na dywanie” i „Programowanie z ozobotami”. Uczestniczka projektu Erasmus+ POWER 2018/2019.

Trudno znaleźć dziś osobę, która uważa, że nauka języków obcych jest niepotrzebna. My, dorośli uczymy się gramatyki i słownictwa, zapominając o najistotniejszym celu – porozumiewaniu się. Wstydzimy się popełnianych błędów, niestarannej wymowy, mamy wewnętrzną blokadę przed mówieniem. Ucząc się latami, pogłębiamy frustrację brakiem postępów, budując przekonanie, że jest to ogromnie trudne. Nasi uczniowie mają podobne problemy.

Dlatego też głównym celem naszych innowacyjnych działań było umożliwienie uczniom i nauczycielom jak najczęstszego kontaktu z językiem obcym w atrakcyjnej formie i autentycznych okolicznościach, sprzyjających pozytywnym doświadczeniom i emocjom.

W innowacji połączyłam elementy metody CLIL z programowaniem ozobotów. Metoda CLIL (Content and Language Integrated Learning) jest rekomendowana przez Unię Europejską jako naturalne integrowanie treści z różnych przedmiotów

z językiem obcym. Ozoboty to edukacyjne roboty dla dzieci, które można programować, korzystając z tablicy kodów graficznych.

Chciałam, żeby dzieci mówiły po angielsku najczęściej jak to możliwe. Głównym celem było utrwalanie **nazw, podstawowych pojęć i wyrażeń**, dzięki którym uczniowie mogą rozmawiać każdego dnia podczas różnych zajęć. Połączyłam interesujące tematy oraz aktywności z językiem angielskim: „Zdrowie – właściwa dieta”, „Bezpieczeństwo – ruch uliczny”, „Zwierzęta domowe i hodowlane”, „Moja rodzina”, „Rośliny uprawne”, „Pory roku i kalendarz”, „Zjawiska atmosferyczne”, „Szkoła dawniej i dziś”, „Tradycje i zwyczaje świąteczne”, „Ważne daty”, „Gry i zabawy dzieci”.

Treści nauczania korelujemy w ramach poszczególnych edukacji zapisanych w podstawie programowej dla pierwszego etapu edukacyjnego (polonistyczna, matematyczna, społeczna, techniczna, informatyczna) z edukacją językową. Wybieramy

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

takie tematy, które pokrywają się w poszczególnych programach. Decyzje o rozszerzaniu materiału podejmujemy w zależności od stopnia opowania podstaw.

W celu uatrakcyjnienia i wzbogacenia procesu dydaktycznego wykorzystujemy nowoczesne technologie. Uczniowie, programując ozoboty w grupach, używają przygotowanego słownictwa oraz angielskich zwrotów. Ponadto uczą się współpracować, w naturalny sposób utrwalają materiał oraz porozumiewają się.

ELŻBIETA SZULBORSKA

Innowacja organizacyjna: TIK-TAK PROJEKTY. RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ!

Gdy w czasie zagranicznego wyjazdu kadry szkolnej rozmawiałam z nauczycielami w brytyjskiej szkole, często przepraszając, że nie mówię dobrze, ktoś spytał mnie, jak często mam okazję używać angielskiego. Uświadomiłam sobie, że sporadycznie, podobnie zresztą jak nasi uczniowie. Postanowiłam to zmienić, zachęcając zarówno nauczycieli, jak i uczniów do współpracy przy realizacji projektów edukacyjnych, krajowych oraz międzynarodowych, integrujących treści z różnych przedmiotów i języka angielskiego.

Program wspiera także uczniów z trudnościami, ponieważ oparty jest na poznaniu wielozmystowym, wyzwajającym aktywność i kreatywność. Wielokrotność powtórzeń ułatwia zapamiętanie, zaś atrakcyjne narzędzia, jakimi są ozoboty, zwiększają motywację do uczenia się.

Pozytywne efekty innowacji zdecydowały o jej kontynuowaniu w kolejnym roku szkolnym, w kolejnych klasach i przez kolejnych nauczycieli naszej szkoły.

ELŻBIETA SZULBORSKA jest terapeutą pedagogicznym w Szkole Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Zawadzkiego „Zośki” w Piasecznie. Przewodnicząca zespołu do spraw innowacji i rozwoju. Autorka i koordynatorka projektu Erasmus+ POWER 2018/19 „Nauczyciel liderem zmian...”. Aktywna eTwinerka.

Innowacja TIK-TAK PROJEKTY. RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ! polegała na włączeniu metody projektów do realizacji podstawy programowej z wykorzystaniem platformy eTwinning. Projekty edukacyjne łączyły treści z różnych przedmiotów, np. plastyka – język angielski – muzyka, i były realizowane przez mieszane zespoły z klas równoległych z wykorzystaniem narzędzi TIK.

Nauczyciele współpracowali przy projektach na zasadzie partnerstwa, ale także jako tutorzy, ucząc się od siebie, co miało wpływ na uzyskanie wysokiej jakości projektów oraz zwiększenie zasięgu wdrażanej innowacji. Taka organizacja pracy projektowej umożliwiła współpracę oraz komunikację opartą na wzajemnym szacunku. Przyczyniła się też do zwiększenia liczby uczniów zainteresowanych uczestnictwem w projektach.

W projekcie „Christmas in our hands”, nagrodzonym Europejską Odznaką Jakości, uczniowie w programie Voki tworzyli awatara i wizytówkę w języku angielskim. Zamieścili informacje o zainteresowaniach, poznawali kolegów z partnerskich

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

szkół. Nauczyli się pisać życzenia świąteczne i listy, „przy okazji” używając słówek i gramatyki. Robili to z zaangażowaniem, starannie, bez błędów, pomimo specyficznych trudności, takich jak dysgrafia czy dysleksja.

To właśnie autentyczność sytuacji edukacyjnej sprawił, że byli zmotywowani. Jeszcze dziś, gdy widzą kolaż zdjęć dokumentujący działania w projekcie, wspominają i rozmawiają na jego temat. W ich doświadczenia na trwałe wpisały się pozytywne emocje związane z pracą nad projektem, które mają być swego rodzaju szczepionką na barierę w postugiwaniu się językiem angielskim. O sukcesie tej metody może świadczyć również gotowość uczniów na nowe projekty.

W kolejnym projekcie „Show us your school” uczniowie z zainteresowaniem oglądali filmy prezentujące szkoły w Niemczech, Hiszpanii i Danii, słuchając, tłumacząc i dyskutując. W fazie przygotowania naszego video, podczas burzy mózgów, gromadziliśmy słownictwo i tworzyliśmy scenariusz w języku angielskim. W czasie pracy świetnie się bawiliśmy, jednocześnie zdobywając nowe umiejętności.

Zarówno nauczyciele, jak i uczniowie współpracujący przy realizowaniu projektów na platformie eTwinning dzięki komunikacji z partnerami zwiększyli swoje umiejętności językowe oraz informatyczne. Znacząco wzrosły ich kompetencje społeczne, takie jak umiejętność współpracy.

Projekty wpisały się również w Europejski Program Rozwoju Szkoły w obszarze kształtowania postaw otwartości, tolerancji oraz szacunku dla różnych kultur. Wykorzystanie nowoczesnych technologii umożliwiło stworzenie autentycznych sytuacji, w których musieliśmy, i z przyjemnością, bez wewnętrznych blokad, używać języka angielskiego. Systematyczna praca w środowisku anglojęzycznym wspomogła rozwijanie naszych umiejętności komunikacji, czytania i pisanie.

Uczenie się jest procesem, który trwa całe życie, my i nasi uczniowie jesteśmy w procesie, który ma przebiegać tak, aby zachęcać do następnego kroku poza strefę bezpiecznego portu naszej klasy, w szeroki świat bez barier komunikacyjnych i ograniczeń stawianych sobie w naszych głowach.

• ROZWIJANIE KOMPETENCJI MATEMATYCZNYCH ORAZ KOMPETENCJI W ZAKRESIE NAUK PRZYRODNICZYCH, TECHNOLOGII I INŻYNIERII •

MONIKA HASULAK

Innowacja organizacyjno-programowo-metodyczna: BADACZ WODY

Ile wody zużywa się codziennie w szkolnych toaletach? Jak sprawdzić, czy rzeka Długa w Markach jest czysta? Czy można policzyć ilość wody zużywanej do przygotowania szkolnego obiadu? No i na koniec... czy możliwe jest, nie wyjeżdżając z kraju, poznać rówieśników z Turcji i Republiki Południowej Afryki oraz dowiedzieć się, w jaki sposób na co dzień oszczędzają wodę, a przy okazji sprawdzić, jak spędzają wakacje?

MONIKA HASULAK

Jestem mamą, wieloletnim nauczycielem, pedagogiem, wychowawcą. Pracowałam jako pedagog szkolny, pedagog specjalny, socjoterapeutka.

Nie łatwo jest ze mną współpracować, jeżeli nie jest się do końca przekonany o sile przedsięwzięcia i nie jest się w stanie poświęcić temu bez reszty. Monika tego wymaga. ☺

Stwarzam sytuacje, dzięki którym moi uczniowie poznają świat w innych wymiarach i perspektywach. Bez trudu wychodzę poza ramy tradycyjnych form i metod pracy, dzięki czemu kreatywność młodych ludzi staje się dla nich nie tematem do odkrycia, ale codziennością.

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

Komu w głowie rodzą się takie pytania? Na ostatnie odpowiedź jest najprostsza: nauczycielom i uczniom, którzy dobrze się bawili przy realizacji międzynarodowego projektu edukacyjnego BADACZ WODY, a przy tym rozwijali kompetencje matematyczne, przyrodnicze i w zakresie technologii i inżynierii.

Wróćmy jednak do początku...

Kompetencje kluczowe definiowane są jako połączenie wiedzy, umiejętności i postaw odpowiednich do sytuacji. Kompetencje kluczowe to te, których wszystkie osoby potrzebują do samo-realizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia. Realizacja międzynarodowego projektu edukacyjnego BADACZ WODY pozwoliła nam na wszechstronne rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów w sposób atrakcyjny i budujący ich wewnętrzną motywację do dalszych działań. Cele, jakie nam przyświecały przy realizacji tego projektu, to:

- rozwijanie kompetencji przedmiotowych, a także językowych w niekonwencjonalny sposób, dający możliwość twórczego i kreatywnego myślenia,
- zaangażowanie społeczności szkolnej i lokalnej w realizację międzynarodowego projektu,
- kształtowanie umiejętności samodzielnego prowadzenia przez uczniów badań laboratoryjnych, dotyczących jakości wody w rzece Długa w Markach, z wykorzystaniem mikroskopów i innych narzędzi badawczych,
- podejmowanie inicjatyw na rzecz dbania o zasoby wody w najbliższym środowisku,
- rozwijanie kompetencji matematycznych poprzez samodzielne prowadzenie przez uczniów obliczeń niezbędnych przy realizacji projektu,
- poznanie kultury i zwyczajów rówieśników z Turcji i Republiki Południowej Afryki (z wykorzystaniem komunikatora Skype),
- nagranie filmu w języku angielskim przedstawiającego nasz zespół i z zaproszeniem do kontaktowania się z nami przez Skype'a,
- skomponowanie na potrzeby projektu utworu muzycznego „Wodny rap”.

Kształcenie młodego człowieka to nie lada wyzwanie. Musi być aktywnie, ciekawie, a przede wszystkim praktycznie. Tak też się stało, gdyż uczniowie realizując projekt:

- stosowali w praktyce działania matematyczne przy przeliczaniu ilościowym wody zużywanej w toaletach, przy obliczaniu ilości wody potrzebnej do przygotowania szkolnego obiadu czy do wytworzenia poszczególnych produktów spożywczych i przemysłowych,
- doświadczali i działali w terenie, skąd pobierali samodzielnie materiał do badań laboratoryjnych z rzeki Długa w Markach, prowadzili obserwacje empiryczne pobranego materiału, który analizowali jakościowo – oznaczali gatunki organizmów rzecznych (jętki z rodziny murzytkowatych), wyciągali wnioski i opisywali je,
- budowali pompy wodne oraz urządzenia do pomiaru ilości opadów deszczu,
- stworzyli atlas ryb słodkowodnych zamieszkujących okoliczne zbiorniki wodne,
- założyli i pielęgowali przyszłolny ogródek kwiatowo-warzywny,
- gromadzili wodę deszczową do podlewania szkolnych roślin,
- korzystali z mikroskopów podłączonych do ekranów multimedialnych, dzięki czemu mogli prowadzić obserwacje i analizy,
- wykorzystywali swoją wiedzę z zakresu komunikacji internetowej, rozmów wideo przez Skype'a, przygotowywali scenariusze spotkań internetowych z rówieśnikami z Turcji i RPA, opracowywali pytania i prowadzili rozmowy w języku angielskim,
- poszukiwali, porządkowali, krytycznie analizowali oraz wykorzystywali informacje z różnych źródeł, np. książki, leksykony, strony internetowe; w celu poszukiwania informacji przeprowadzali samodzielnie wywiady z różnymi osobami powiązanymi z tematem projektu.

Realizując projekt, postawiliśmy na samodzielność uczniów oraz zdobywanie przez nich doświadczenia. Uczniowie sami podejmowali aktywności edukacyjne, nabywali umiejętność uczenia się jako sposobu zaspokajania naturalnej ciekawości

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

poznawania świata, odkrywania swoich zainteresowań i przygotowania do dalszej edukacji.

Realizacja zadań z projektu dała nam, nauczycielom, wiele możliwości edukacyjnych. Pokazała, że na każdym przedmiocie można realizować zagadnienia projektowe i włączać ich treści w podstawę programową, korelując zagadnienia z kilku przedmiotów.

Kształtowanie kompetencji kluczowych jest w obecnym czasie rzeczą cywilizacyjnie, społecznie i personalnie nieodzowną, zwiększa zakres społecznej homeostazy oraz podnosi szanse na

dalszy rozwój oraz awans społeczny i podniesienie poziomu życia ucznia teraz i w przyszłości. Dlatego warto podejmować się inspirujących zadań, aby wyzwolić radość, chęć do nauki, motywację i entuzjazm, z jakim uczniowie podejną do kolejnych wyzwań edukacyjnych, które przed nimi stawiamy.

Jednocześnie musimy pamiętać, że nasi uczniowie bardzo chętnie wykorzystują kompetencje nabywane w toku edukacji, a te budują ich samoocenę, poczucie wartości, kształtują tożsamość, dają poczucie sprawczości i umiejętność rozumienia otaczającej rzeczywistości. Wszystko to służy osobistemu rozwojowi uczniów.

• ROZWIJANIE KOMPETENCJI W ZAKRESIE NAUK PRZYRODNICZYCH •

WIESŁAWA TWARDOWSKA

Innowacja metodyczno-organizacyjna: PRZYGODA Z PRZYRODĄ

WIESŁAWA TWARDOWSKA jest nauczycielką w Przedszkolu Miejskim nr 9 AKADEMIA PRZYGODY w Legionowie. Laureatka Nagrody Ministra Edukacji Narodowej. Entuzjastka aktywnych metod pracy z dzieckiem oraz nauki programowania w przedszkolu.

Innowacja PRZYGODA Z PRZYRODĄ realizowana w Przedszkolu Miejskim nr 9 AKADEMIA PRZYGODY w Legionowie dotyczyła stosowania atrakcyjnych metod pracy dydaktycznej w formie zabaw badawczych, eksperymentów i doświadczeń w celu zachęcania dzieci do podejmowania samodzielnego wysiłku myślowego poprzez rozwijanie naturalnej ciekawości i emocjonalnego zaangażowania dziecka w proces poznawczy.

Innowacja jest odpowiedzią na nowe wyzwania edukacyjne. Towarzyszymy dziecku w samodzielnym odkrywaniu świata, dzielimy się pasją, łamiemy stereotypy, wyzwalamy inicjatywę, budzimy zachwyty młodego badacza!

Działania realizowane w ramach innowacji opierały się na teorii inteligencji wielorakich Howarda Gardnera, która zakłada, że dzięki zdolności

rozwiązywania problemów jednostka może zaznaczyć się z jakimś obszarem wiedzy na tyle, żeby ją zrozumieć. Działania uwzględniają także zasady pedagogiki przygody *outdoor adventure education*, podkreślającej rolę aktywnego poznania w środowisku i dla środowiska. Eksperymentowanie, odkrywanie, wyciąganie wniosków wyzwała silne emocje (ciekawość, radość, satysfakcję, zdziwienie), co w ogromnym stopniu stymuluje proces uczenia się.

W ramach innowacji podjęliśmy wiele różnorodnych działań:

- utworzenie 5 Klubów Młodego Odkrywcy (KMO) na terenie przedszkola,
- ponad 100 warsztatów KMO, w czasie których dzieci pod opieką nauczycieli prowadziły eksperymenty i obserwacje z różnych dziedzin nauki,

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

DOBRA PRAKTYKA

- warsztaty w ramach projektu „Poznajemy zjawiskowy świat” z udziałem uczniów ZSO nr 2 w Legionowie,
- warsztaty z udziałem uczniów Gimnazjum nr 2 w ZSO nr 2 w Legionowie,
- realizacja wewnętrznego projektu „Eksperyment z Rodzicami” (warsztaty prowadzone przez rodziców i bliskich),
- organizacja corocznej imprezy „Noc Naukowców”,
- wycieczki edukacyjne do Centrum Nauki Kopernik, Parku Edukacji i Rozrywki Farma Iluzji, Muzeum Techniki w Warszawie,
- internetowy konkurs dla dzieci z udziałem rodziców „Eksperyment w obiektywie”,
- organizacja corocznego Przedszkolnego Festiwalu Nauki pod patronatem Centrum Nauki Kopernik i Prezydenta Miasta Legionowo z udziałem licznych partnerów zewnętrznych,
- udział przedszkolaków w I Planetarnym Festiwalu Nauki w Jadwisinie (samodzielna prezentacja doświadczeń),
- zorganizowanie warsztatów oraz konferencji dla nauczycieli z legionowskich placówek oświatowych.

Realizacja innowacji, ciekawe formy i metody pracy oraz aktywne poznawanie przyrody sprzyjają kształtowaniu inteligencji przyrodniczej przedszkolaków, rozwijaniu umiejętności rozwiązywania problemów i samodzielnego myślenia, ułatwiając tym samym zrozumienie praw rządzących w przyrodzie i otaczającym świecie, rozbudzanie ciekawości i dziecięcych pasji, a tym samym rozwój i edukację najmłodszych badaczy.

Efekty naszej innowacji to między innymi: szereg prostych, tanich i ogólnodostępnych materiałów oraz pomocy dydaktycznych potrzebnych do eksperymentów; ciekawe zabawki edukacyjne, narzędzia i eksponaty badawcze; książki edukacyjne wzbogacające wiedzę nauczycieli i uczestników innowacji; interaktywne urządzenia w przedszkolnym ogrodzie, umożliwiające uczenie się przez obserwowanie, eksperymentowanie i odkrywanie; atrakcyjna wizualnie przestrzeń wokół przedszkola; promocja działań przedszkola w lokalnej prasie, na stronie internetowej przedszkola, w Oficjalnym Serwisie Informacyjnym Miasta Legionowo, stronie KMO Centrum Nauki Kopernik; poszerzenie form współpracy placówek oświatowych (przedszkola, szkoły, placówki naukowe, instytucje pozarządowe); pozytywny wizerunek przedszkola w lokalnym środowisku; dobre relacje pomiędzy uczestnikami projektu.

• ROZWIJANIE KOMPETENCJI OBYWATELSKICH •

EWA ŻMIJEWSKA

Innowacja programowo-metodyczno-organizacyjna: SEROCK, MIASTO MOJE, A W NIM...

EWA ŻMIJEWSKA jest nauczycielką języka polskiego w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Serocku, w placówce o ponadstuletniej historii i bogatej tradycji. Autorskie projekty edukacyjne i innowacje pedagogiczne stanowią fundament jej pracy dydaktyczno-wychowawczej, która sprawia, że uczniowie stają się poszukiwaczami wiedzy i młodymi odkrywcami.

*Serock dzisiaj święto ma,
miasto swoje prawa zna.
Niech wiadomość leci w świat,
serockie ius municipale liczy 600 lat.*

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

W dzisiejszym świecie podkreśla się znaczenie kształtowania kompetencji obywatelskich. Na każdym etapie edukacji młody człowiek przygotowywany jest do życia w danej społeczności. Jego zestaw kompetencji obywatelskich powinien zawierać świadomość tożsamości, ale też różnorodności kulturowych. Zależało nam na tym, aby przy okazji obchodów 600-lecia Serocka ukazać jego bogatą historię i dorobek kulturowy w odniesieniu do dziejów północno-wschodniego Mazowsza. A wnikliwa analiza dziejów miasta miała dać (nie tylko uczniom) poczucie własnych korzeni. Urzeczywistniając nasze cele, profil młodego obywatela tworzyliśmy poprzez różnego rodzaju zadania:

- literackie: „Bliżej korzeni” – spisanie wspomnień rdzennych mieszkańców Serocka, „Nadnarwiańskie *panta rhei* – zabawa w poezjowanie. Strofy o Serocku i dla Serocka” – opracowanie tomiku poezji, zredagowanie i przygotowanie inscenizacji legendy „O flisaku i pięknej Barbarze”,
- historyczne: „Koszerne i niekoszerne – wielokulturowość na stołach przedwojennych mieszkańców Serocka” – prezentacja potraw; „Od szynkarza do aptekarza” – rozmowy o przedwojennych serockich sklepikarzach, rzemieślnikach, usługodawcach, wykonanie szyldów sklepów i zakładów usługowych,
- plastyczne: „600-lecie nadania praw miejskich naszemu miastu” – przeprowadzenie gminnego konkursu na logo jubileuszu,
- fotograficzne: „Jestem stąd” – konkurs gminny.

Redagowanie wierszy opiewających zalety miasta czy też pisanie legend pozwoliło dzieciom, a nawet całym rodzinom, przeżyć radość tworzenia. Wydanie drukiem tomików dziecięcej twórczości było strzałem w dziesiątkę, słowo drukowane stanowi bowiem nietuzinkową pamiątkę jubileuszu. Znaczący temat podkreślają, że kompetencje obywatelskie obejmują zdolność efektywnego zaangażowania się, wraz z innymi ludźmi, na rzecz wspólnego dobra. Tak też się stało w naszej szkole w czasie realizacji innowacji. Nawet nie zauważyliśmy, kiedy cała społeczność szkolna zaczęła żyć tym przedsięwzięciem. Jubileusz zintegrował i małych, i dużych

członków społeczności szkolnej oraz mieszkańców miasta i gminy Serock.

Niewątpliwie to szkolne wyzwanie przyczyniło się do uatrakcyjnienia sposobów nauczania wielu przedmiotów szkolnych oraz zmotywowało uczniów do twórczej działalności, pobudziło kreatywność i krytyczne myślenie. A krytyczne myślenie i konstruktywne uczestnictwo w działaniach danej społeczności to podstawa efektywnego działania.

Przez cały czas trwania innowacji mieliśmy świadomość, że robimy coś wyjątkowego, niepowtarzalnego, dlatego zasadziliśmy „Drzewo 600-lecia” oraz zakopaliśmy szkolną kapsułę czasu, aby w przyszłości dały świadectwo o naszej epoce, o naszym świecie, o naszym istnieniu. Ten projekt odzwierciedla potrzeby naszego środowiska i w pełni realizuje zadania wychowania młodego człowieka w duchu lokalnego patriotyzmu. Znaczenie naszej innowacji należy rozpatrywać w aspekcie społecznym i kulturotwórczym. W dynamicznie rozwijającym się świecie młody człowiek musi mieć świadomość przynależności do danej grupy społecznej, musi być wyposażony w poczucie tożsamości narodowej. Edukacja regionalna stanowi fundament kształtowania tożsamości lokalnej i obywatelskiej. Dzięki jej treściom uczeń staje się otwarty na wielokulturowość i tolerancyjny. Powyższe idee wdrożyliśmy w życie dzięki przeprowadzeniu jubileuszowej inicjatywy.

Zaobserwowaliśmy, że uczniowie z zainteresowaniem i zaangażowaniem odnoszą się do tego, co jest im bliskie. Są ciekawi historii i tradycji rodzinnych, co przekłada się później na zainteresowanie najbliższą okolicą, regionem i dziejami naszego narodu.

Niewątpliwie przyczyniliśmy się do promocji naszej placówki w środowisku lokalnym. Uświadomiliśmy sobie, że dobrze wykonane zadanie przynosi wiele satysfakcji. Śmiało możemy stwierdzić, że udało nam się ukazać historię miasta i jego zabytków z perspektywy młodego mieszkańca, a pomogli nam w tym rodzice, dziadkowie, pracownicy

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

Referatu Komunikacji Społecznej MiG Serock oraz Centrum Kultury i Czytelnictwa w Serocku. Udowodniliśmy, że jesteśmy częścią tego miasta i gminy.

Tytuł naszej innowacji nawiązuje do piosenki Czestawa Niemena „Sen o Warszawie”. Tę myśl:

„Serock, miasto moje, a w nim...” – zabytki, piękna przyroda, mój dom – każdy może zakończyć inaczej. Wszyscy jednak utwierdziliśmy się w przekonaniu, że: *Dla człowieka, podobnie jak dla ptaka, świat ma wiele miejsc, gdzie można odpocząć, ale gniazdo tylko jedno.*

• ROZWIJANIE KOMPETENCJI OSOBISTYCH I SPOŁECZNYCH •

EDYTA KOWALIK • AGATA MŁYNARCZUK

Innowacja programowo-organizacyjna: JA I TY, MY I ONI, CZYLI DLACZEGO TAK TRUDNO SIĘ POROZUMIEĆ

Innowacja JA I TY, MY I ONI, CZYLI DLACZEGO TAK TRUDNO SIĘ POROZUMIEĆ powstała w reakcji na potrzeby chwili.

Obserwując narastające problemy w funkcjonowaniu niektórych uczniów i klas oraz konsultując się z nauczycielami, zauważyłam potrzebę zorganizowania i przeprowadzenia działań, które pomogłyby uczniom odkrywać swoje dobre strony, wzmacniać samoocenę, uczyć wytrwałości, cierpliwości oraz pokonywania trudności i przeszkód. Zastanawiałam się, jak zmienić trudną sytuację, co zrobić, by dzieci, które mówią i myślą o sobie źle, wprowadzić w doświadczenie, które pozwoliłoby im docenić

siebie i spojrzeć na siebie inaczej, odkryć zasoby i zamienić się z bajkowego Kopciuszka w Królową.

Do realizacji pomysłu zaprosiłam koleżankę. Rozpoczęłyśmy od rozmów z nauczycielami i wychowawcami klas. Po diagnozie wstępnej wybrałyśmy klasę z największymi potrzebami. Naszym celem było uświadomienie dzieciom barier utrudniających komunikację, uczenie poprawnych relacji z rówieśnikami i dorosłymi, nabycie przez uczniów umiejętności radzenia sobie w sytuacji stresowej, nauczanie radzenia sobie z emocjami oraz wzmocnienie poczucia własnej wartości.

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

Przeprowadziliśmy cykl 25 zajęć w czterech blokach tematycznych: Zasady i ich rozumienie; Rozpoznawanie emocji; Poznawanie siebie; Porozumiewanie się i komunikat „Ja”. Pracy z klasą towarzyszyły na bieżąco rozmowy z nauczycielami oraz rodzicami uczniów.

Wyrazem wzmocnienia naszych działań było przedstawienie psychoedukacyjne, dostosowane do problemów klasowych i szkolnych, ale o wymiarze uniwersalnym. Przedstawienie pokazywałyśmy najpierw społeczności naszej szkoły, później pobliskiego przedszkola, a następnie społeczności pobliskich szkół. Brałszy udział również w Astreriadzie organizowanej przez Dom Kultury Włochy oraz w przeglądzie Małych Form Teatralnych. Po występie odbywała się psychoedukacja widzów, czyli rozmowa z dziećmi na temat poruszanych problemów, na przykład tego, jak radzić sobie z dręczycielem, co robić ze złością, jak stawiać granice, by nie obrazić innych, a ochronić siebie.

Nasi uczniowie poprzez udział w zajęciach rozwinęli umiejętność prezentowania siebie, nabyli wiedzę dotyczącą komunikowania się, zbudowali współpracujący zespół (przygotowując przedstawienie psychoedukacyjne). W formie teatralnej przekazali rówieśnikom wiedzę dotyczącą radzenia sobie w sytuacjach trudnych i proszenia o pomoc, co jest o tyle cenne, że przekazywane rówieśnikom przez rówieśników, stąd „psychoedukacja dzieci dzieciom”.

Nasze działania spotykają się z dużym zainteresowaniem. Uczniowie otrzymują pozytywne informacje zwrotne ze strony oglądających dzieci i dorosłych, otrzymują także podziękowania, pamiątkowe dyplomy, statuetki, jak również to co najważniejsze – zainteresowanie rówieśników i dorosłych. Nagle z uczniów dostających zazwyczaj uwagi i negatywne informacje zwrotne na swój temat stają się atrakcyjnymi aktorami, z którymi przeprowadza się wywiady. To jest ta przemiana, której oczekiwaliśmy i o którą warto było zawalczyć.

DOBRA PRAKTYKA

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

• ROZWIJANIE KOMPETENCJI W ZAKRESIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI •

MONIKA ZEGADŁO • MAGDALENA POMASKA

Innowacja programowo-organizacyjna: WIELKA GASTRONOMIA MAŁYCH KUCHARZY realizowana w Samorządowym Przedszkolu im. Krasnala Hałabały w Serocku

Inspiracją do napisania innowacji było wielkie zaangażowanie dzieci i zainteresowanie zajęciami kulinarnymi prowadzonymi okazjonalnie. Przygotowanie i konsumpcja wspólnych posiłków, uczenie się kulturalnego zachowania przy stole dostarczyły radości i satysfakcji z efektu własnej pracy.

Realizując działania kulinarne, miałyśmy na uwadze wprowadzenie dzieci w świat osób dorosłych, wykonujących różne zawody. Poprzez zabawę przedszkolaki poznały zawód kucharza, cukiernika, sprzedawcy, piekarza, kelnera, sprzątaczkę. Cieszyły się z założonego nakrycia głowy, fartuszka, mogły wszystkiego dotknąć, spróbować, poznać konsystencję. Część przedszkolaków po raz pierwszy trzymała w rękach watek, tarkę, formowała ciasto, nakrywała stół. Wcielając się w postacie poprzez strój i pantomimę, utożsamiały się z zawodem. Porównywały także poznawane role zawodowe z zawodami członków rodziny, znajomych.

Zajęcia kulinarne były doskonałym źródłem wiedzy tak umysłowej, jak i zmysłowej oraz doświadczeń. Różnorodne działania sprawiły, że dzieci kształtowały zdolność do samodzielnego bądź

zespołowego działania czy planowania. Nauczyły się przydzielać role poszczególnym osobom i zespołom. Wyzwały swoją kreatywność i wyobraźnię, wykonując potrawy, których smak i wygląd przeszły nasze oczekiwania – nauczycieli i rodziców. Przy prezentacji i omawianiu produktów spożywczych poznawały ich właściwości, podczas działań mogły zrozumieć proces powstawania potraw.

Zaangażowanie w przygotowanie potraw rodziło w dzieciach poczucie wartości działania, otwartości i odwagi na nowe doświadczenia. Nawet te nieśmięte opowiadały o swoich ulubionych lub przygotowanych daniach. Radości i satysfakcji z kulinarnych zajęć nie da się opisać słowami, to trzeba posmakować, dotknąć, zobaczyć, powąchać, po prostu trzeba w nich uczestniczyć!

Nowym doświadczeniem przedszkolaków był konkurs kulinarny „Mini Masterchef”. Zmobilizował on uczestników do kreatywności i pracy zespołowej, pozwolił na świetną zabawę dziecka ze swoim rodzicem poprzez wspólne przygotowanie popisowego posiłku.

Każde z działań realizowanych przez te kilkanaście miesięcy dawało dzieciom szansę na stworzenie czegoś nowego, czegoś według własnej wyobraźni. Dzieci realizowały swoje pomysły z odwagą i wytrwałością. Nauczyły się tak dużo o świecie kulinarnym przez zabawę i wspólne działania. W efekcie innowacji powstały książeczki z autorskimi przepisami potraw oraz materiały promujące przedszkole w środowisku lokalnym.

MONIKA ZEGADŁO I MAGDALENA POMASKA

- nauczycielki z Samorządowego Przedszkola im. Krasnala Hałabały w Serocku
 - autorki innowacji pedagogicznej „Wielka gastronomia małych kucharzy”
 - zamiłowanie ze świata kulinarnego przenoszą do świata przedszkolnego
 - swoją osobowością i działaniami wpływają na podnoszenie jakości pracy przedszkola
 - zgrany duet, dla którego nie ma rzeczy niemożliwych
- A wszystko, zaczęło się od szarlotki...**

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

• ROZWIJANIE KOMPETENCJI W ZAKRESIE ŚWIADOMOŚCI I EKSPRESJI KULTURALNEJ •

ANNA MARIA JANUSZEK

Innowacja programowa: Z KULTURĄ W ŚWIAT

Nasza innowacja Z KULTURĄ W ŚWIAT dotyczyła rozwiązań programowych. Zawsze kiedy przystępujemy do działania, to najistotniejszy jest cel i my założyliśmy przede wszystkim, że dzięki zaplanowanym działaniom będziemy kształtować potrzebę i sukcesywnie rozbudzać chęć do korzystania z zasobów kultury wysokiej, postrzeganych często jako niekonieczne do życia, ale przecież tak istotne w rozwoju.

Wyodrębniliśmy pola do działania związane z dziedzinami sztuki i umiejętnościami, które chcieliśmy doskonalić, m.in. były to umiejętności literackie rozwijane w ramach akcji „Czarowanie przez czytanie”, plastyczne „Jak Nikifor” oraz muzyczne, taneczne i teatralne.

Zadania realizowaliśmy przy pomocy i na terenie instytucji powołanych do propagowania kultury wysokiej, takich jak Filharmonia Narodowa, muzea, teatry itp., na teren szkoły zapraszając do współpracy instytucje kulturalne, aby realizowały swoją działalność w postaci koncertów, interaktywnych audycji muzycznych itp. Organizowaliśmy wiele różnorodnych działań samodzielnie, były to na przykład spotkania autorskie, warsztaty artystyczne itp.

Dumą napawają nas efekty akcji „Czarowanie przez czytanie”, w ramach której zostały zorganizowane m.in. spotkania autorskie z popularnymi pisarzami tworzącymi dla dzieci – m.in. z J. Papużińską, E. Chotomską, A. Frączek, N. Usenko, G. Kasdepke, L. Łącz, J. Olech, H. Niewiadomską.

ANNA MARIA JANUSZEK

nauczyciel
Szkoły Podstawowej
im. Witolda Zglenickiego
w Woli Kiełpińskiej

*Nasz zespół – realizator innowacji
„Z kulturą w świat”*

- z przekonania... nauczyciel...
- z powołania... harcerz... turysta...
- z zamiłowania... plastyk... muzyk – chórzysta.
- z niechęci do rutyny... przewodniczący

Zespołu Nauczycieli Edukacji Wczesnoszkolnej

Ania, Bożenka, Marysia, Małgosia, Magda, Ewa

Powstała Korytarzowa Poczta i Literacka Aleja Gwiazd, systematycznie odbywały się w klasach spotkania pod hasłem „Czytanie na dywanie”, kiedy to rodzice czytali w klasach fragmenty wybranych książek itd.

Na wyróżnienie zasługują również działania na polu plastycznym. Akcja „Jak Nikifor” zaowocowała ekspozycją dotyczącą najwybitniejszych polskich malarzy i słynnymi już warsztatami prowadzonymi przez rodziców, które pozwoliły dzieciom poznać wiele nowych technik, rozwijać zainteresowania artystyczne i doskonalić umiejętności plastyczne.

Czas zaplanowany na realizację innowacji dobiegł końca, ale tak się stało, że poszczególne działania nie zakończyły się i żyją już własnym życiem.

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

DOBRA PRAKTYKA

Przestrzenią edukacyjną do promowania innowacyjnych działań nauczycieli i szkół stało się PIERWSZE MIĘDZYNARODOWE FORUM NOWATORSTWA PEDAGOGICZNEGO zorganizowane w Warszawie i Pułtusku 4 i 5 października 2018 roku. Jego celem było przedstawienie dobrych praktyk innowacji i eksperymentów pedagogicznych, zainspirowanie nauczycieli do podejmowania nowatorskich działań dydaktycznych i wychowawczych oraz stworzenie sieci innowacyjnych szkół/placówek oświatowych. Uczestnicy Forum – dyrektorzy i nauczyciele ze szkół w Polsce (50 osób) oraz ze szkół polskich zagranicą (50 osób) – brali udział w różnorodnych formach aktywności.

W programie szczegółowym dwudniowego spotkania zaproponowano sesję posterową innowacyjnych szkół, wykłady interaktywne (Innowacyjna szkoła, czyli jaka...?; Nowatorstwo pedagogiczne w światowych systemach edukacyjnych; *Desing Thinking* jako sposób kreowania pomysłów i rozwiązywania problemów), panel dyskusyjny z udziałem ekspertów (Kierunki rozwoju nowatorstwa pedagogicznego), spotkania promocyjne z pracownikami Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” oraz Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, wymiany dobrych praktyk (Innowacyjne praktyki w szkołach polskich w kraju i za granicą), pracę w sekcjach tematycznych (Nowatorstwo pedagogiczne jako odpowiedź na potrzeby systemu edukacji, środowiska lokalnego, interesariuszy szkoły/placówki oświatowej; Nauczycielu eksperymentuj, czyli przegląd szkolnych eksperymentów; Twórczy nauczyciel, kreatywni uczniowie... – warunki innowacyjności; Technologie informacyjno-komunikacyjne a nowatorstwo pedagogiczne; W poszukiwaniu innowacyjnych działań wychowawczych).

Kadrę dydaktyczną PIERWSZEGO MIĘDZYNARODOWEGO FORUM NOWATORSTWA PEDAGOGICZNEGO stanowili samodzielni pracownicy naukowi wyższych uczelni (Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie oraz Wydziału Pedagogiki Uniwersytetu Warszawskiego), nauczyciele konsultanci i doradcy metodyczni (Mazowieckiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli oraz Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”), eksperci (psycholodzy i socjolodzy), dyrektorzy szkół i placówek oświatowych z kraju i zagranicy.

Uczestnicy forum mieli także możliwość zapoznania się z najnowszą ofertą wydawniczą Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” i Mazowieckiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli.

Ważną formą aktywności uczestników była wizyta studyjna w Szkole Podstawowej nr 4 w Pułtusku, w której między innymi realizuje się innowację pedagogiczną z matematyki (zatwierdzoną przez Kuratorium Oświaty Delegatura w Ciechanowie) oraz projekty międzynarodowe ze środków Unii Europejskiej w ramach programu ERASMUS+. Potwierdzeniem nowatorskiej działalności szkoły w Pułtusku jest prowadzenie od września 2017 roku do czerwca 2020 roku eksperymentu pedagogicznego zatwierdzonego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Eksperyment pt. „W poszukiwaniu źródeł sukcesu w procesie uczenia się i nauczania uczniów” obejmuje uczniów od pierwszej do ósmej klasy szkoły podstawowej, a jego założenia wcielają w życie nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele języka polskiego, historii, przyrody i biologii.

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

Forum zakończyło się prezentacją wygenerowanych w sekcjach tematycznych pomysłów na zbudowanie sieci współpracy i samokształcenia na rzecz rozwoju nowatorstwa pedagogicznego oraz deklaracją udziału w poszczególnych sieciach. Wyrażono także nadzieję na ponowne spotkanie w ramach DRUGIEGO MIĘDZYNARODOWEGO FORUM NOWATORSTWA PEDAGOGICZNEGO w roku szkolnym 2019/2020.

W trakcie przygotowania i realizacji PIERWSZEGO FORUM udało się osiągnąć kilka wymiernych rezultatów:

- Podpisana została umowa między Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska” a Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli na rzecz organizacji wspólnych przedsięwzięć dotyczących nowatorstwa pedagogicznego.
- W przygotowanie programu szczegółowego forum i jego realizację włączono przedstawicieli różnych instytucji (stowarzyszenia i fundacje, szkoły i przedszkola, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, wyższe uczelnie, placówki doskonalenia nauczycieli), wychodząc na przeciw postulatowi o tworzeniu konsorcjów na rzecz innowacyjności.
- Spośród 100 uczestników forum zdecydowana większość to osoby, które prezentowały innowacyjne działania podejmowane w swoich szkołach i placówkach oświatowych.
- Działają już trzy międzynarodowe sieci współpracy i samokształcenia innowacyjnych nauczycieli w obszarach: dydaktyki, wychowania i zastosowania TIK w edukacji.
- W ramach dwustronnych kontaktów szkół odbyła się wizyta studyjna uczniów i nauczycieli z Białorusi w Szkole Podstawowej w Serocku. Odbywać się będą następne spotkania przedstawicieli szkół w Polsce i szkół polskich zagranicą.

Ale to dopiero początek... Przedstawione i planowane w przyszłości inicjatywy, w zamyśle ich autorów, mają służyć pobudzeniu na rzecz nowatorstwa pedagogicznego rozumianego jako działanie oparte z jednej strony na solidnych podstawach teoretycznych, z drugiej strony na najnowszych praktykach w edukacji, jako spotkanie wartości przedstawicieli wielu instytucji i środowisk zaangażowanych w poszukiwanie i odkrywanie nowego, jako kreowanie wizji rozwoju szkoły i jej otoczenia.

Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli otwiera przestrzeń do promowania innowacyjności. Zapraszamy zatem nauczycieli i dyrektorów do podejmowania trudu bycia nowatorskimi oraz upubliczniania swoich działań i ich efektów w różnych formach: wystąpień, prezentacji, tekstów pisanych. To wymóg współczesności... ●

dr Alina Karaśkiewicz
alina.karaskiewicz@mscdn.edu.pl

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Bolesława Prusa w Zielonce

przedstawia

INNOWACJĘ PEDAGOGICZNĄ ✨ ✨ ✨

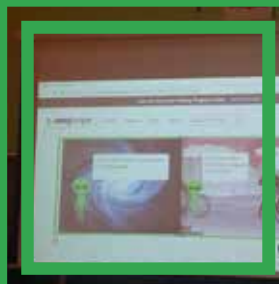
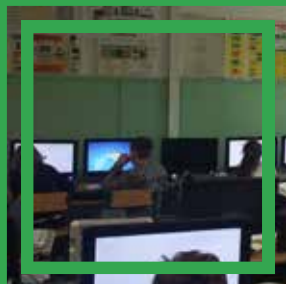
AUTOR: Monika Gawerek

PRZEDMIOT: język polski

RODZAJ: metodyczna

CZAS: rok 2016/2017

ADRESAT: klasa V

POŁĄCZ COŚ,
CO DLA UCZNIŃ JEST NUDNE
Z TYM, CZYM SIĘ PASJONUJE!**GRAMATYCZNA GRYWALIZACJA****A EFEKTY PRZEROSNĄ TWOJE OCZEKIWANIA** ✨**NA KAŻDYCH ZAJĘCIACH**

- WIĘKSZA KONCENTRACJA UWAGI
- ZAANGAŻOWANIE I MOTYWACJA
- POZYTYWNE EFEKTY WSPÓLPRACY I POMOCY KOLEŻEŃSKIEJ
- WZROST UMIEJĘTNOŚCI SAMODZIELNEGO UCZENIA SIĘ I DZIELENIA SIĘ WIEDZĄ Z INNYMI
- RADOŚĆ Z NAUKI

PO ZAKOŃCZENIU INNOWACJI

- ZDOBYCIE WIEDZY Z II ETAPU EDUKACYJNEGO
- POZNANIE NOWYCH NARZĘDZI INTERNETOWYCH I PROGRAMÓW
- WSPARCIE PROCESU NAUKI ZWIĄZANEGO Z TWORZENIEM WYPOWIEDZI PISEMNYCH
- BOGATSZE SŁOWNICTWO

LEPSZE EFEKTY PRACY
W KLASIE SZÓSTEJ**DOBRE PRAKTYKI**SZKOLENIE DLA
ZESPOŁU HUMANISTYCZNEGODZIELENIE SIĘ WIEDZĄ I REFLEKSJAMI
Z INNYMI NAUCZYCIELAMIWYKORZYSTYWANIE ELEMENTÓW
INNOWACJI W PRACY Z INNYMI KLASAMI

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

Szkoła Podstawowa nr
<https://zsp6.edupage.org>

ZAMIERZONE CELE -
OSIĄGNIĘTE EFEKTY :

POCZUCIE
WŁASNEJ
WARTOŚCI

JA, TY, ONI = MY

SŁUCHANIE

ROZWÓJ

SZACUNEK

WIEDZA

PRZYJAŹŃ

ZACHOWANIA
ASERTYWNE

ODWAGA

WSPÓŁPRACA

KOMUNIKACJA

Działania:

- * zajęcia z klasą (4 bloki: praca z zasadami, emocje, poznawanie siebie, komunikowanie się)
- * spotkania z rodzicami uczniów i nauczycielami,
- * przedstawienia w środowisku lokalnym poruszające problemy społeczne (psychoedukacja dzieci – dzieciom),
- * nowe pomysły i inicjatywy

NIE JESTEŚ SAM - MY WSZYSZY

TWORZYMYS

MUZYKĘ ŚWIATA

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

Przedszkole Miejskie nr 9 AKADEMIA PRZYGODY
w Legionowie to
PRZYGODA Z PRZYRODĄ!!!

Innowacja „Przygoda z Przyrodą”
jest odpowiedzią na nowe
wyzwania edukacyjne.

Towarzyszymy dziecku w jego
samodzielnym odkrywaniu świata!

Dzielimy się pasją,

Łamiemy stereotypy,

Wyzwalamy inicjatywę,

Budzimy zachwył
młodego badacza!

Noc Naukowców

*Poznajemy
Zjawiskowy Świat!
Eksperyment
z Rodzicami!
Noc Naukowców!
Eksperyment
w obiektywie!*

Warsztaty z udziałem uczniów ZSO nr 2

Przedszkolny Festiwal Nauki KMO

Warsztaty KMO w ramach projektu „Eksperyment z Rodzicami”

Warsztaty KMO w przedszkolu

Nasi Partnerzy: Centrum Nauki Kopernik w Warszawie, ZSO nr 2 oraz ZSP nr 2 w Legionowie, Chemiczne Koło Naukowe Politechniki Warszawskiej "Flogiston", Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej Kopernik w Wyszowie, Niepubliczne Przedszkole "Bajkowy Dom" w Legionowie, Przedszkole nr 41 "Wiślana Kropelka" w Warszawie, Stacja Frajda w Legionowie, Fundacja "Myśl lokalna", Fundacja Uniwersytet Dzieci, Fundacja Przyjaznej Nauki KOMETA, Miejska Biblioteka Publiczna w Legionowie, Muzeum Historyczne w Legionowie.

Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Serocku

Serock-miasto moje, a w nim...

Wystawa historyczna

- poznanie historii
Serocka na
przestrzeni wieków,

Wiersze, legendy
i wspomnienia
na 600-lecie

- przeprowadzenie
studium badawczego
nad dziejami miasta,

Cele programu:

Drzewo 600-lecia

- uczczenie 600. rocznicy nadania
praw miejskich naszemu miastu,

Inscenizacja
legendy

Nasza wystawa
w UMiG Serock

- rozbudzenie zainteresowania
uczniów własnym regionem,
poszerzenie wiadomości o jego
historii, kulturze i przyrodzie.

Na serockim,
przedwojennym
straganie

Efekty naszej pracy!

- przyczyniliśmy się do promocji szkoły w środowisku lokalnym,
 - ukazaliśmy historię naszego miasta i jego zabytków z perspektywy małego mieszkańca, a pomogli nam w tym rodzice, dziadkowie, pracownicy Referatu Komunikacji Społecznej MiG Serock oraz Centrum Kultury i Czytelnictwa w Serocku.
- Udowodniliśmy, że jesteśmy częścią tego miasta i gminy! BRAVO MY!

Czytaj o nas na <http://www.sp.serock.pl>

<https://www.facebook.com/Szkoła-Podstawowa-im-Mikołaja-Kopernika-w-Serocku->

INNOWACYJNA SZKOŁA • INNOWACYJNY NAUCZYCIEL

TIK-TAK Projekty

Razem możemy więcej!

Szkoła Podstawowa nr 3
im. T. Zawadzkiego „Zośki” w Piasecznie

Cel główny innowacji: Rozwijanie umiejętności współpracy uczniów i nauczycieli poprzez realizację projektów edukacyjnych, krajowych oraz międzynarodowych w zespołach międzyklasowych. Integrowanie treści różnych przedmiotów z wykorzystaniem TIK.

Adresat: Uczniowie i nauczyciele klas 1 - 7

Czas trwania: rok szk. 2017/18

- Efekty: Uczniowie & Nauczyciele
- Posługujemy się narzędziami TIK w stopniu umożliwiającym pracę i komunikację na platformie eTwinning przy realizacji projektów.
 - Zintegrowaliśmy się w grupach międzyklasowych i międzyprzedmiotowych.
 - Powstał zespół nauczycieli uczących się od siebie nawzajem - 7 wspólnych projektów.
 - Wzrosła liczba uczniów zainteresowanych pracą metodą projektów.
 - Uczniowie i Nauczyciele uczą się od siebie nawzajem, współpracują.
 - Stworzyliśmy elektroniczne książki, film o naszej szkole w j. angielskim, Awatary Voki, zwierzęta Bloc CAD,
 - Za projekt „Christmas” otrzymaliśmy Krajową Odznakę Jakości.
 - Zajęliśmy II miejsce w międzynarodowym konkursie eTwinning na kartę z życzeniami w j. ang.
 - Wzrosły nasze umiejętności językowe dzięki regularnym kontaktom międzynarodowym na eTwinning.

